

V júli 2022 sa konali na letisku Hosín pri Českých Budejoviciach 17-te Majstrovstvá sveta v ultraľahkom lietaní, kde sa po dlhej dobe objavila aj reprezentácia Slovenskej republiky. Za LAA SR sme sa ako reprezentácia Slovenska zúčastnili v kategórii dvojmiestnych motorových rogal (RWL2) s dvoma posádkami. Prvú posádku tvorili pilot Ján Lacúch a navigátor Martin Forgáč a druhú tvoril pilot Jožinko Saján a navigátor Henrich Partl.

Ako sa termín súťaže blížil, nervozita v našej reprezentácii priamo úmerne stúpala, nakoľko so súťažou takéhoto formátu sme nemali absolútne žiadne skúsenosti, žiadne vybavenie a ani žiadne know-how. Organizátori súťaže však v tom mali jasno - "príďte, naučíme vás to a bude to zábava". A mali pravdu..., no o tom neskôr.

V sobotu 16.júla sme boli zbalení a pripravení vyraziť za dobrodružstvom. Z letiska Dubová sme sa vydali rozdelení do dvoch skupín - piloti s rogalami cestu do cieľového letiska preleteli a než navigátori s nevyhnutným materiálno-technickým zabezpečením naloženým v prívesnom vozíku stačili vyraziť na cestu, chlapci z rogalami hlásili úspešné pristátie po čistých troch hodinách letu.

Ako prvá dorazila na letisko Hosín reprezentácia Veľkej Británie a jej stánok s britskou vlajkou bol prvou zastávkou Jančiho s Jožinkom. Angličania svoj povestný suchý humor nezapreli a po chvíli nezáväznej konverzácie sa nás jeden z nich opýtal, že či sme prišli len tak polieťať alebo súťažiť. Po odpovedi "jasné, že súťažiť" Angličan odpovedal s vážnym výrazom v tvári: "odteraz nie sme kamaráti" - no kto by to čakal :-)

Po piatich hodinách strávených v aute dorazila aj druhá časť výpravy a tak sme mohli rozložiť stánok Slovenskej reprezentácie. A potom začali prichádzať ďalší účastníci.

V prvý týždeň nás čakal tzv. navigačný kemp, kde nám ukázali, ako sa takýto typ súťaže lieta, na každý deň nám pripravili jednu tréningovú trať, kde sme si mohli nacvičiť pozemnú prípravu, preletieť si trať a organizátori potom vyhodnotili, ako sme sa s tým popasovali. O zábavné situácie v tomto období nebola núdza. Všetok materiál, potrebný pre uchytanie máp, fotiek a tajných znakov, ktoré sme používali za letu, sme si chodili nakupovať do obchodného centra a improvizovali sme.

Keďže sme ako nováčikovia improvizovali pri manipulácii s mapami, fotkami, perami a ostatným vybavením počas letu, tak sa raz posádke Janči/Maťo podarilo vyletieť úplne mimo trať, dokonca úplne mimo mapy. V ten istý deň si posádka Jožinko/Heňo v praxi overila nedokonalosť sily priesvitnej lepiacej pásky, keď Heňo pri pohľade do mapy zrazu zistil, že mapa nie je - uletela...:-) Ale od toho sú tréningy, človek sa učí... Litovčania nám ukázali ako majú pripravené svoje "udělátka", Zbyňěk Adam z českej repre nám poradil pár vychytávok a čo-to sme obkukali aj od ostatných.

Po večeroch sme sa družili s ostatnými výpravami, partia ľudí to bola úžasná. Od hlavných organizátorov Jirku Nečasa a Petra Jonáša a celý organizačný tím až po zástupcov letiska Hosín.

V piatok 22. júla bol ostrý tréning, kde si okrem jednotlivých posádok aj organizátori vyskúšali priebeh súťažného dňa. Janči a Maťo zvládli tento tréning na výbornú a Jožinko s Heňom sa stratili :-), ale nakoniec našli správnu cestu, aj keď to bolo už bez bodov. Ešteže to bol len tréning!!! :-)

V sobotu 23. júla sa konal otvárací ceremoniál za účasti zástupcov FAI a 17. Majstrovstvá sveta v ultraľahkom lietaní sa mohli začať. Kultúrnou časť ceremoniálu tvorila letová ukážka modelárskeho lietadielka, prelet lietadiel Zlín Z37 Čmelák a niekoľko preletov tria strojov Zlin Z142 vo formácii. Akrobatická letová ukážka, ktorú predviedol sám traťový riaditeľ Petr Jonáš, nám vyrazila dych. Na otvárací ceremoniál nás prišiel podporiť zo Slovenska aj náš ďalší pilot MZK Marián Vrškový a mohol si s nami užiť tieto slávnostné okamihy.

V nedeľu 24. júla nastal "deň D."

No ako to teda prebiehalo. Každá posádka vedela svoj štartovací čas. Skontrolovali sme si, či máme všetko pripravené (perá, fixky, pravítka, stopky, upevňovacie pomôcky, stoličky, atď.) a hodinu pred štartovacím časom sme si boli zobrať zadanie a odišli k svojmu rogalu do tzv. karantény. Bol to ohradený priestor a od tohto okamihu sme v tom boli každá posádka sama,

žiadna komunikácia s inou posádkou, nič. Janči s Maťom štartovali skôr, pretože pri zápise deklarovali vyššiu cestovnú rýchlosť. Jožinko s Heňom štartovali o dve posádky neskôr. Úloha bola "navigačný let po známej trase". Dostali sme zadanie s definíciou otočných bodov, zoznam znakov, ktoré mohli byť umiestnené po trase, zbierku fotiek a mapu s vyznačenou trasou. Pripravovali sme sa, počítali časy, lepili fotky a pozorne sledovali ubiehajúci čas a ten teda ubehol veľmi rýchlo...

Keď sme prípravu ukončili, naštartovali sme trojkolku a vyrazili na štart. V štartovný čas sme mali presne 1 minútu na vzlet, za skorší alebo neskorší vzlet hrozila penalizácia a pod'ho k štartovaciemu bodu trate. V určený čas od štartu sme tento bod preleteli a vydali sa na trať. Súčasne sledovať trasu, kontrolovať si čas a rýchlosť letu, tiež polohu, kde sa máme akurát nachádzať a popri tom sledovať okolie kvôli fotkám a tajným znakom, bolo dosť náročné a od začínajúcich súťažiacich vyžadovalo nadľudské úsilie :-). Ale keď sme našli prvú fotku a zaznačili ju do mapy, tak sa zrazu zdalo všetko o niečo ľahšie. Ani jedna slovenská posádka sa nestratila, trať sme prešli vcelku úspešne, aj nejaké fotky sme našli. Takže po prvej súťažnej úlohe Janči s Maťom obsadili 7-me miesto a Jožinko s Heňom 9-te miesto z 11-tich, čo bol na zelenáčov celkom dobrý výsledok.

Po ukončení navigačnej úlohy nasledovala presnosť pristátia so zapnutým motorom. Tu sme skončili na 6-tom a 7-mom mieste, takže sme boli nadšení a uvedomili sme si, že sa to dá. Že aj my dokážeme miešať poradím. V konkurencii posádok, ktoré to lietajú dlhé roky, to bolo povzbudzujúce.

Večer všetkých účastníkov pozvala Česká reprezentácia na zemiakové placky a pivo a mohli sme tak rozoberať naše prvé dojmy.

V pondelok 25. júla nás ráno pred ďalšou úlohou prišiel pozrieť ďalší motorový rogalista Janko Knapčok aj so synom, takže nám spríjemnili deň a aspoň takto ochutnali atmosféru súťažného zápolenia.

Druhá úloha bola ekonomický let - lov otočných bodov. S obmedzeným množstvom paliva preletieť čo najviac otočných bodov, k tomu hľadať fotografie a ešte na 3 otočných bodoch definovať čas preletu. Táto úloha bola náročná, ale bezpečnosť bola zaistená. Každý súťažiaci si mohol zobrať nad rámec povoleného paliva rezervné, ktoré po pristátí bolo znovu odvážené a pokiaľ bolo rezervné palivo všetko, úloha sa považovala za splnenú.

Tu si posádka Janči a Maťo polepšili a skončili na 6-tom mieste, Jožinko s Heňom skončili na 9-tom mieste.

Na ďalší deň sa mala konať úloha presnosti pristátia a tak sme večer šli trochu potrénovať. Jožinko s Heňom odštartovali, keď si Jožinko všimol, že senzor teploty hláv ukazuje príliš vysoké hodnoty. Urobili jedno pristátie s dobrým výsledkom, odštartovali znova a senzor sa ohlásil druhý krát. Po ďalšom úspešnom presnom pristátí sa rozhodli radšej tréning prerušiť a zistiť kde je problém. Bohužiaľ prasklo tesnenie pod hlavou a náhradné nebolo okamžite k dispozícii, tak táto posádka musela zo súťaže predčasne odstúpiť.

Druhá posádka však bola stále v hre o dobré umiestnenie, a tak celá podpora od Jožinka a Heňa sa obrátila na Jančiho s Maťom.

V utorok 26. júla boli 2 úlohy v presnosti pristátia s vypnutým motorom. Prvé kolo bolo jednoduchšie, nad pristávacím deckom vypnúť motor a pristáť do bodovaných polí a následne úplne zastaviť do konca decku. Tu sa chlapcom moc nedarilo a obsadili 9-te miesto. Druhé kolo bolo náročnejšie. Cieľom bolo presne pristáť s vypnutým motorom a zároveň lokálny čas na hodinách musel v čase pristátia ukazovať celú minútu s toleranciou päť sekúnd.

Po pristátí ešte pred vyhodnotením tejto úlohy prišiel za Jančim s Maťom Jirka Nečas s poznámkou, že nech nehovoria že sú na takejto súťaži prvý raz :-) a to mohlo znamenať len jediné - presné pristátie a zároveň pristátie v časovom limite! Chlapci zvládli túto úlohu vynikajúco a skončili v nej na úžasnom 4-tom mieste. Nadšenie v slovenskom tíme bolo zrazu hmatateľné, nádherný výsledok.

Jožinko s Heňom paralelne s tým rozbehli boj za opravou motora, aby ho bolo možné opraviť a pripraviť minimálne na prelet domov. Tesnenie bolo pripravené na domácom letisku v Dubovej a bolo ho potrebné dostať do Hosína. Z letiska v Tekovskom Hrádku sa ponúkol David Meszároš, že nám ho lietadlom privezie.

V stredu ráno 27. júla David priletel a na naše príjemné prekvapenie so sebou priniesol nielen tesnenie, ale aj ďalšieho motorového rogalistu, nášho priateľa Štefana Markuša.

Janči s Maťom sa zatiaľ pripravovali na ďalšiu úlohu - navigačný let po známej trati, ale táto trať obsahovala obdĺžnikovú oblasť, v ktorej boli nafotené fotografie len s tým, že orientácia fotografií nemusela byť v smere letu. Chlapci sa s úlohou popasovali statočne, ale bohužiaľ to stačilo v ten deň len na 9-te miesto. Po pristátí sme si spolu s našou vzácnou návštevou dali obed a potom už museli letieť naspäť.

Štvrtok 28. júla bol na úlohy najbohatší deň, konali sa rovno tri. Prvou úlohou bol navigačný let po čiastočne známej trati, ktorej cieľ bol na cudzom letisku, konkrétne v Strunkoviciach. Počas letu bolo potrebné vyhľadať v teréne značky, ktoré nad vopred stanoveným bodom (definovaného fotkou) určili kurz, k ďalšiemu fotkou určenému bodu. Letelo sa vo vetre s rozvinutou termikou a tak sa Janči vychýlil zo stanoveného kurzu a bod napokon nenašli. Ale... nevzdali to, zorientovali sa v krajine a opäť sa vrátili na zvyšok známej trate. Po prelete koncového bodu trate nasledovala úloha "kružnica", ktorej cieľom bolo okolo určeného otočného bodu opísať čo najdokonalejšiu kružnicu. Bolo to o to ťažšie, že rogalu muselo letieť minimálne 200 metrov a maximálne 750 metrov od otočného bodu. V navigačnej úlohe chlapci skončili na peknom 7-mom mieste a v kružnici mali veľkú smolu, keď vonkajší limit prekročili o tesné necelé 2 metre a za túto úlohu nezískali teda žiadny bod.

Medzitým pozemná posádka Jožinko s Heňom previezla všetko potrebné vybavenie pre našich aktívnych účastníkov na letisko Strunkovice, kde organizátori majstrovstiev v spolupráci s letiskom Strunkovice pripravili pre účastníkov pohostenie.

Po pristátí Janči s Maťom poskytli interview pre miestnu leteckú internetovú televíziu a po dobrom obede nastal čas na prípravu na tretiu úlohu dňa, ktorá bola zároveň poslednou úlohou 17. Majstrovstiev sveta v ultraľahkom lietaní a takisto poslednou šancou vylepšiť si celkové umiestnenie. Jednalo sa o navigačný let po známej trati, avšak horským terénom s výraznou termickou turbulenciou. Počas letu bolo potrebné kopírovať cesty a neskôr aj vedenie vysokého napätia, len kúsok od elektrárne Temelín. Úlohu zvládli a obsadili v nej 7-me miesto.

Večer sa Jožinko s Jančim pustili do opravy Jožinkovho motora a slnko už bolo dávno za horizontom, keď sa im to nakoniec podarilo.

V piatok 29. júla sa konalo vyhodnotenie súťaže a záverečný ceremoniál.

Keďže počasie sa malo na víkend zhoršovať, rozhodli sa Janči a Jožinko, že odlet nemôžu odkladať a aj keď im bolo veľmi ľúto, že sa nezúčastnia záverečného ceremoniálu a večernej hangár párty, odštartovali na let domov a urobili to práve včas, pretože po ich vzlete a malom defilé, sa do 30 sekúnd rozpršalo.

Janči s Maťom nakoniec obsadili celkovo krásne 7-me miesto, v čo pred súťažou nikto, nikto ani nespíval a Jožinko s Heňom skončili na 11-tom mieste, keď sa postupne prepadali v poradí pre poruchu motora. Hold.. aj také sa stáva, a mohlo sa stať prakticky komukoľvek.

Súťaž, prostredie, ľudia, disciplíny boli fantastické a nemalo to chybu. Vôbec to nebolo také zložité a neprekonateľné, ako sme sa ešte nedávno domnievali. K tejto zmene nášho myslenia prispeli nielen organizátori, ktorí boli nápomocní v každom ohľade ale aj všetci zúčastnení športovci a priatelia lietania, ktorí tejto súťaži dodali punc výnimočnosti. Pre doplnenie uvádzam, že v jednomiestnych MZK zvíťazil jeden mladý Litovčan, ktorý lieta len necelé 4 roky.

Naším cieľom bude posunúť získané vedomosti a zručnosti ďalším pilotom, prehĺbiť tak záujem o účasť na súťažiach podobného formátu. Sami sme si posunuli osobné limity a čo sme doteraz považovali za neprijateľné, sme zrazu s prehľadom zvládali, so zreteľom na bezpečnostné normy.

Za reprezentačný tím ďakujem všetkým, ktorí nás v našom snažení podporili a hnali vpred. Budeme v tom rozhodne pokračovať.

Za reprezentáciu MZK spracoval Henrich Partl.